

VACCINER TIL SØER OG VÆKSTDYR

Dyrlæge Lotte Skade

13. december 2016

TEAM SUNDHED 1. NOVEMBER 2016

Axelborg

**Charlotte Sonne
Kristensen**
Dyrlæge, Ph.d.
Dipl. ECPHM

Kjellerup

Erika Busch
Dyrlæge
Master i
dyrevelfærd

Claus Hansen
Dyrlæge, Ph.d.

**Mia
Pawlowski**
Dyrlæge

Poul Bækbo
Dyrlæge,
Ph.d.
Dipl. ECPHM

Winie Larsen
Sekretær

**Tina Birk
Jensen**
Dyrlæge, Ph.d.

Lotte Skade
Dyrlæge,
Agrarøkonom

**Line
Hummelose
Diness**
Dyrlæge

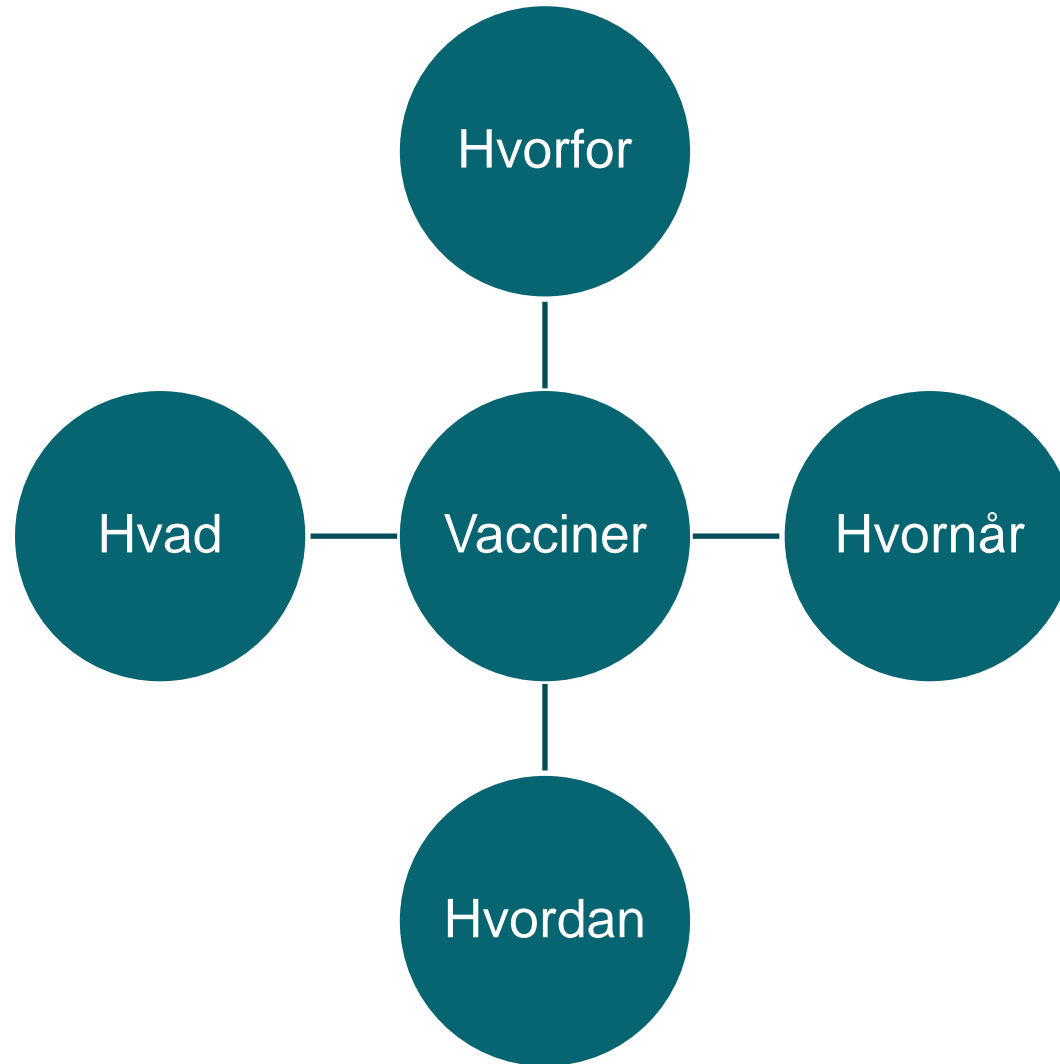
**Nana Hee
Dupont**
Dyrlæge, Ph.d.

MIG?

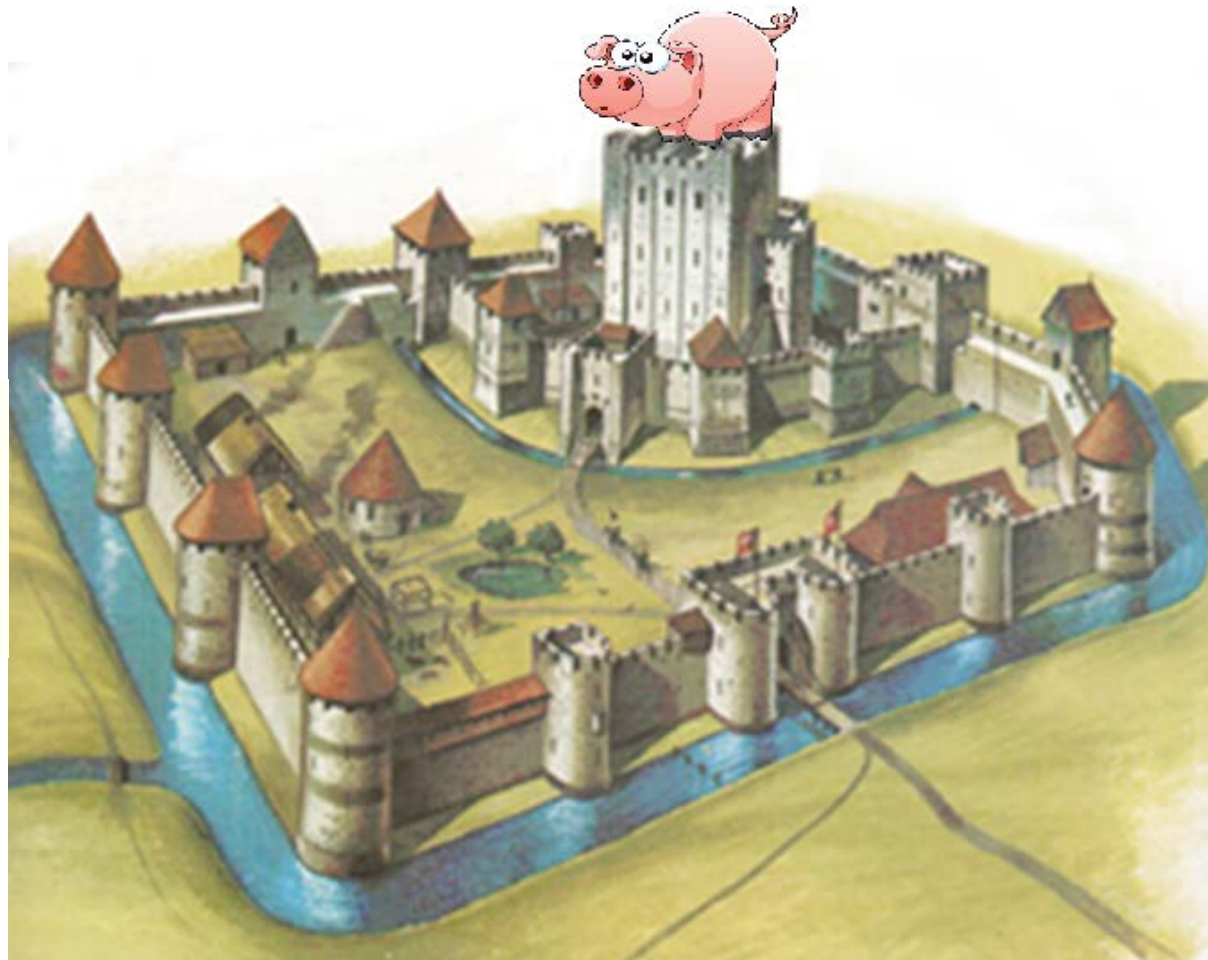
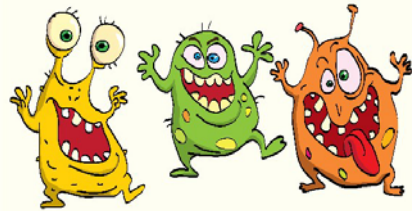
- Født i Kolding og praktisk talt opvokset i en sobesætning 😊

HVAD SKAL VI NÅ?

HVORFOR SKAL VI VACCINERE

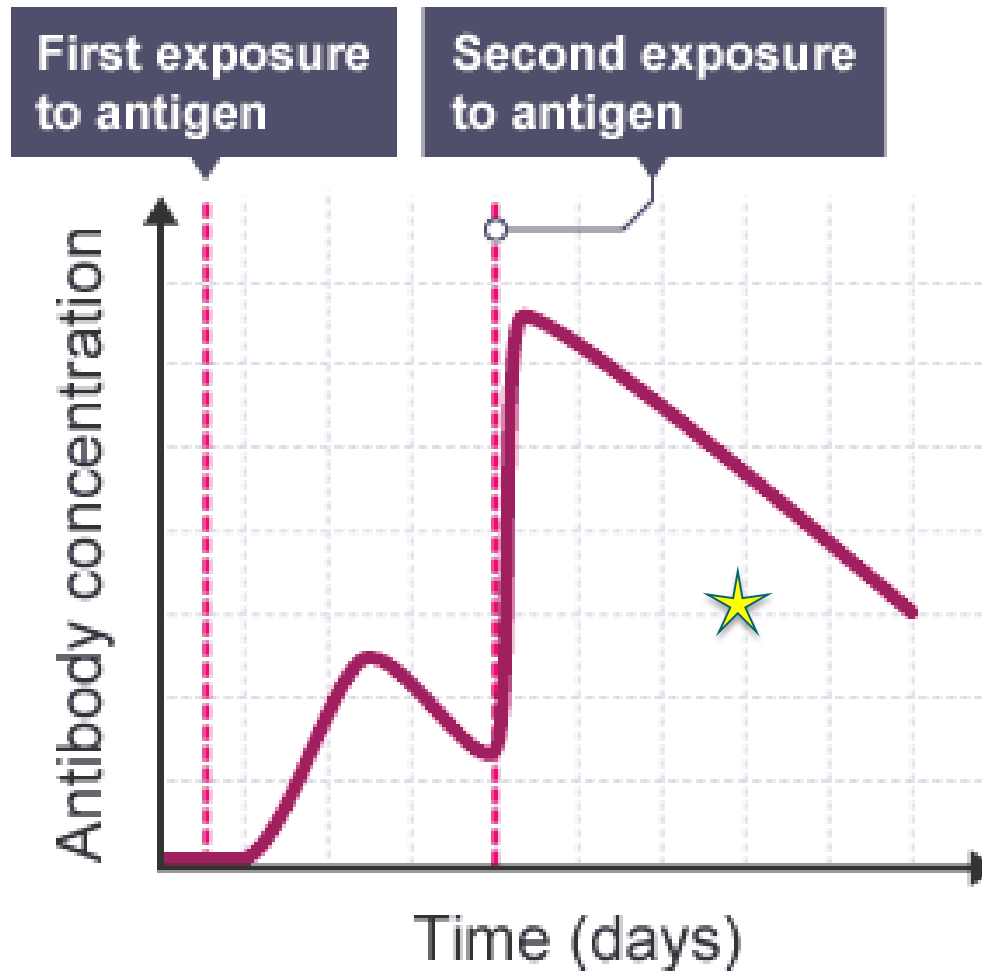
HVORDAN VIRKER VACCINATION

- Giver immunforsvaret en fantombillede af "forbryderen"

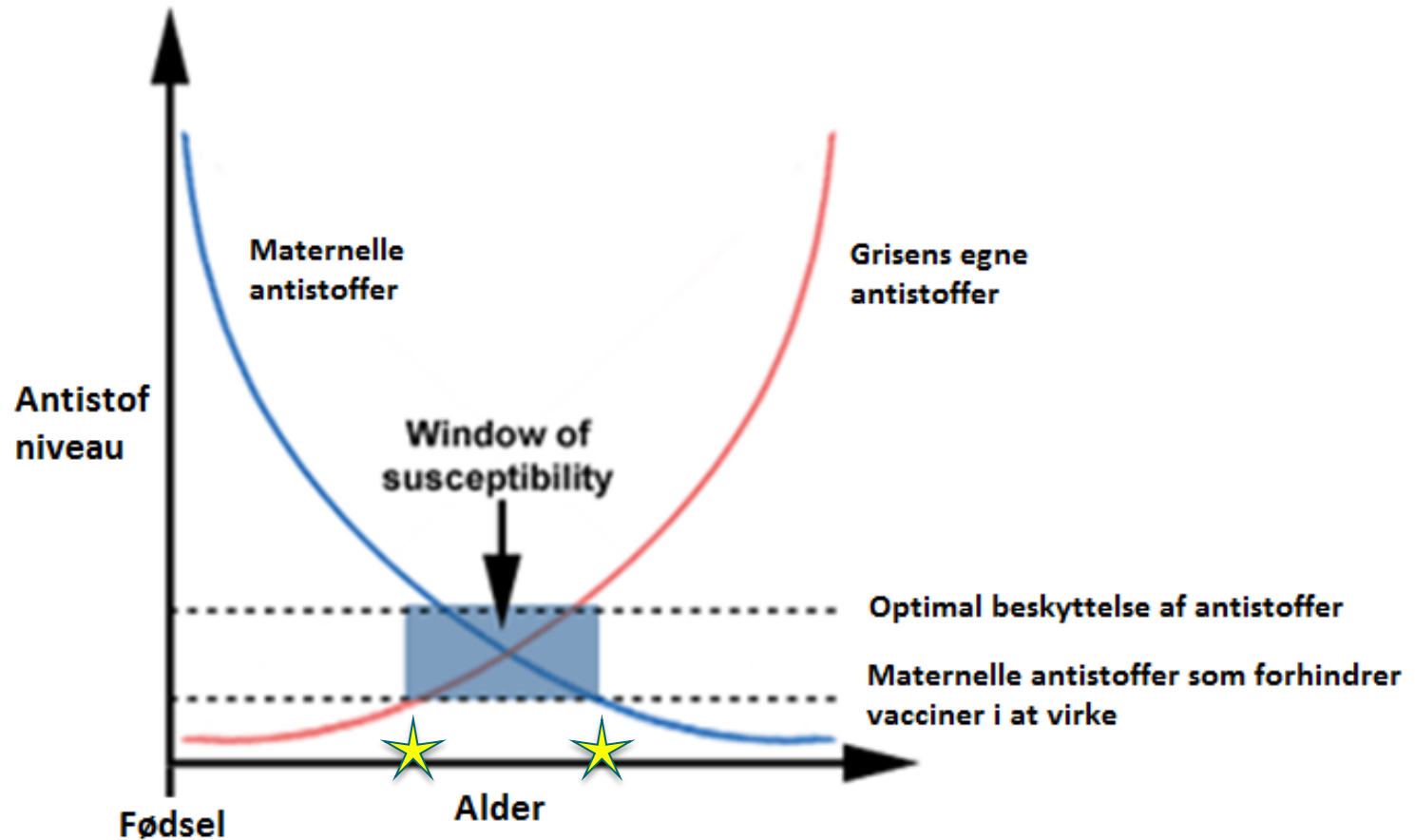

- Immunitet afhænger af "forbryderens" forandringsevne

VACCINATION = TRÆNING AF IMMUNSYSTEM

DET RIGTIGE TIDSPUNKT

VACCINER

● Bakterier

- Leptospirose (disp.)
- Rødsyge
- Clostridium perfringens (E.coli)
- Ondartet lungesyge
- Nysesyge
- Mycoplasma
- Glässers/transportpsyge
- Ødemsyge
- Lawsonia
- Streptokokker (disp.)

● Virus

- Parvovirus
- Influenza
- PCV2
- PRRS
- Rotavirus (disp.)

Farvenøgle

- Beskytter søer
- Beskytter søer og vækstdyr
- Beskytter smågrise – gives til søer
- Beskytter vækstdyr (polte)

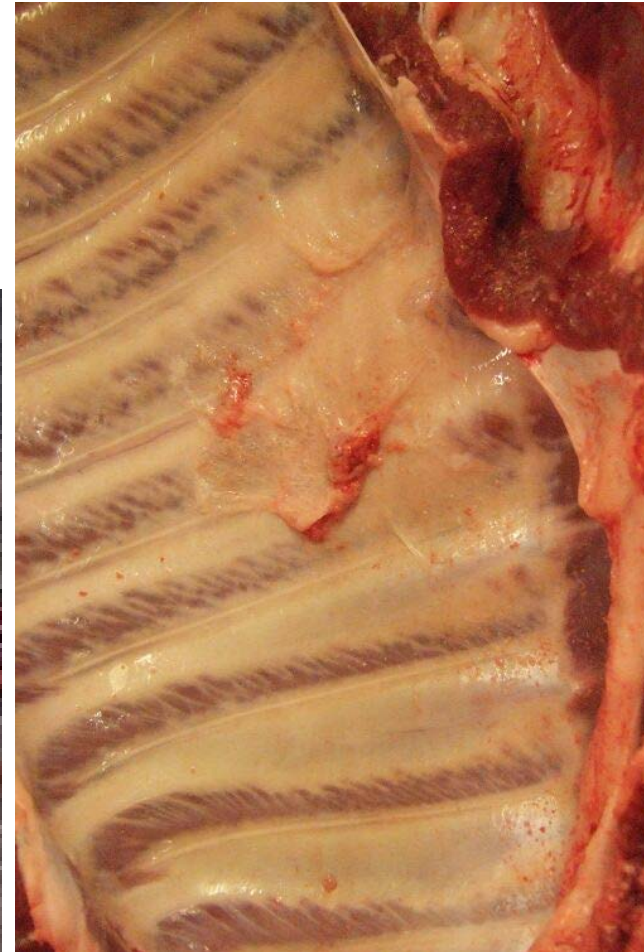
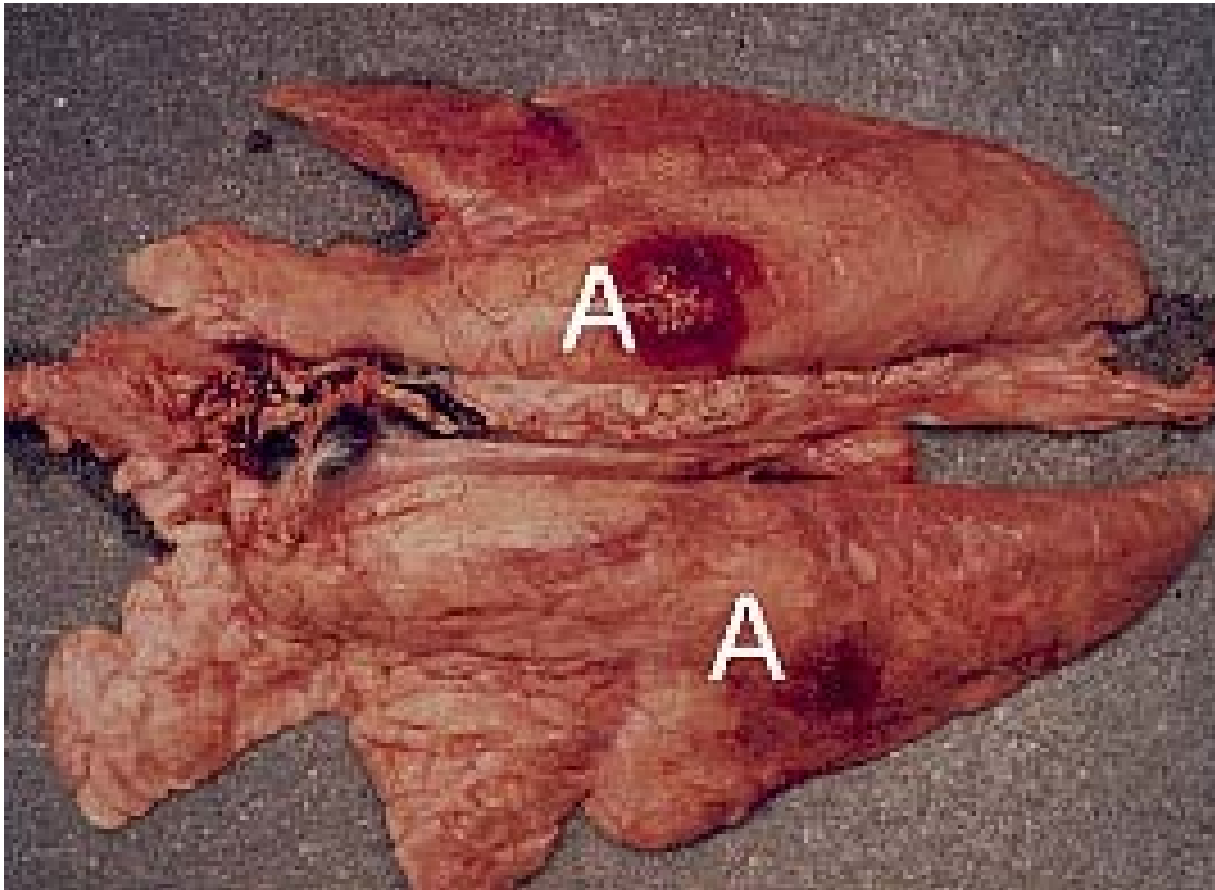
”FORSIKRINGSVACCINER”

- Vacciner man ikke tør undlade:
- Clostridier + E.coli
- Parvovirus
- Rødsyge

BAKTERIERNE

ONDARTET LUNGESYGE

Ca. ÷30 gram pr. dag
for smittede hold
versus ikke-smittede

ONDARTET LUNGESYGE – UDVIKLING HOS DEN ENKELTE GRIS

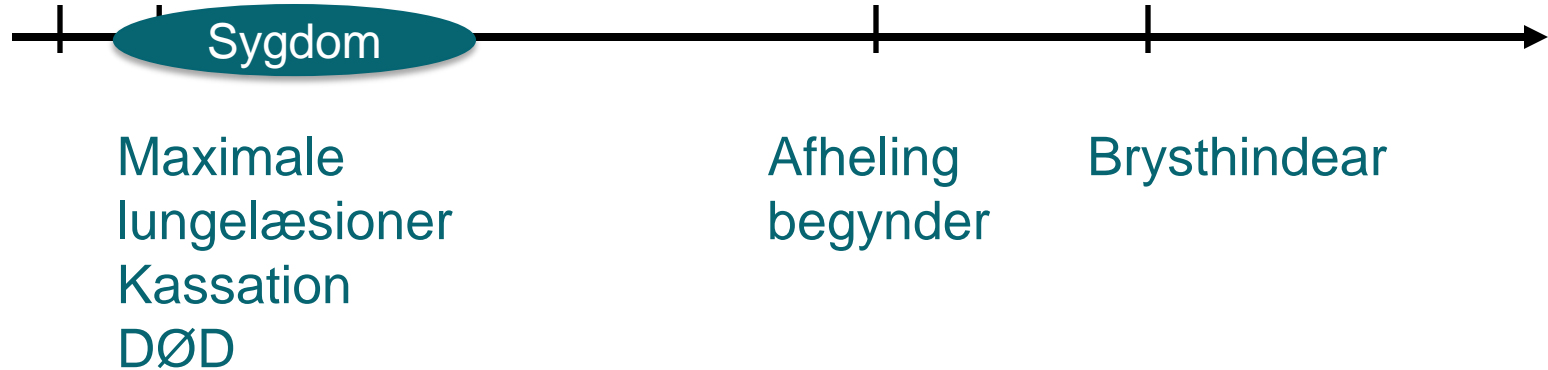
Smitte

Dag 0

Få dage

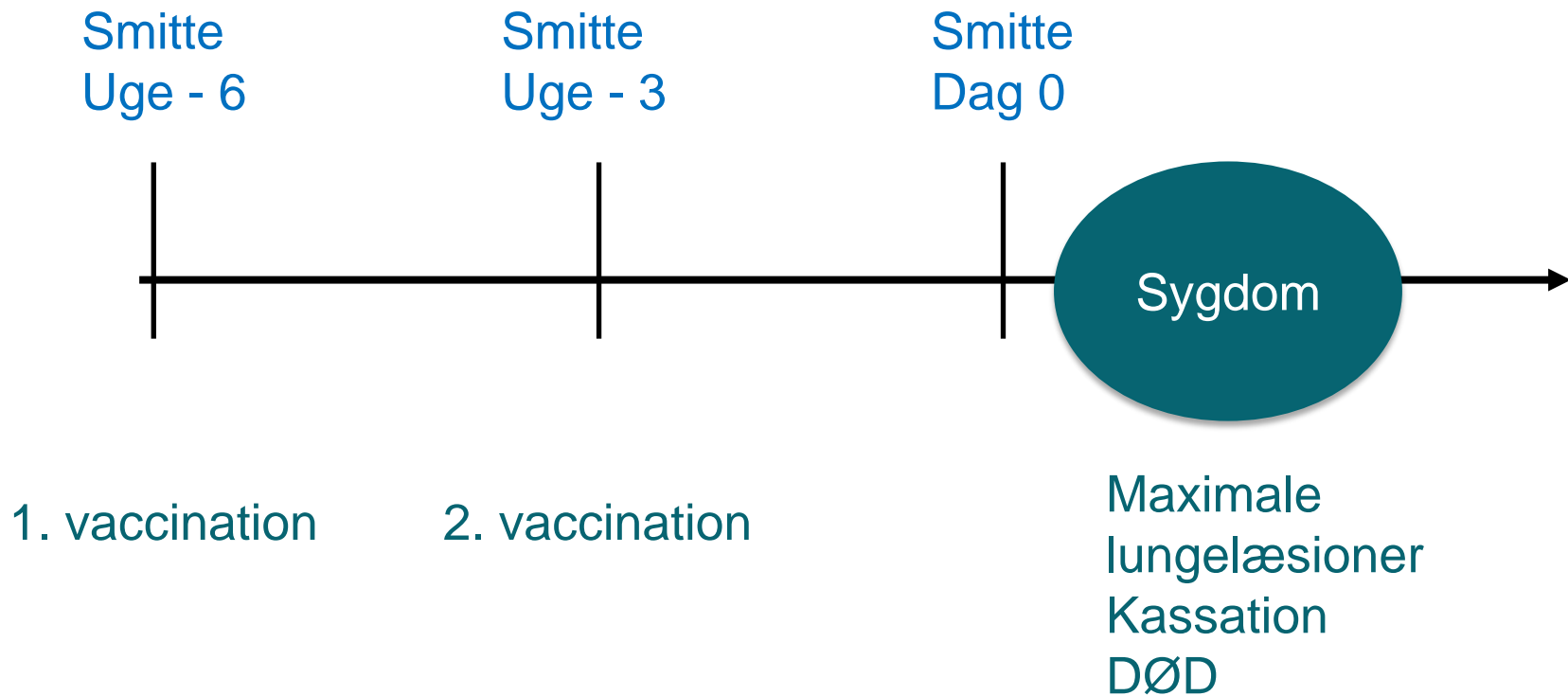
8 uger

Slagtning

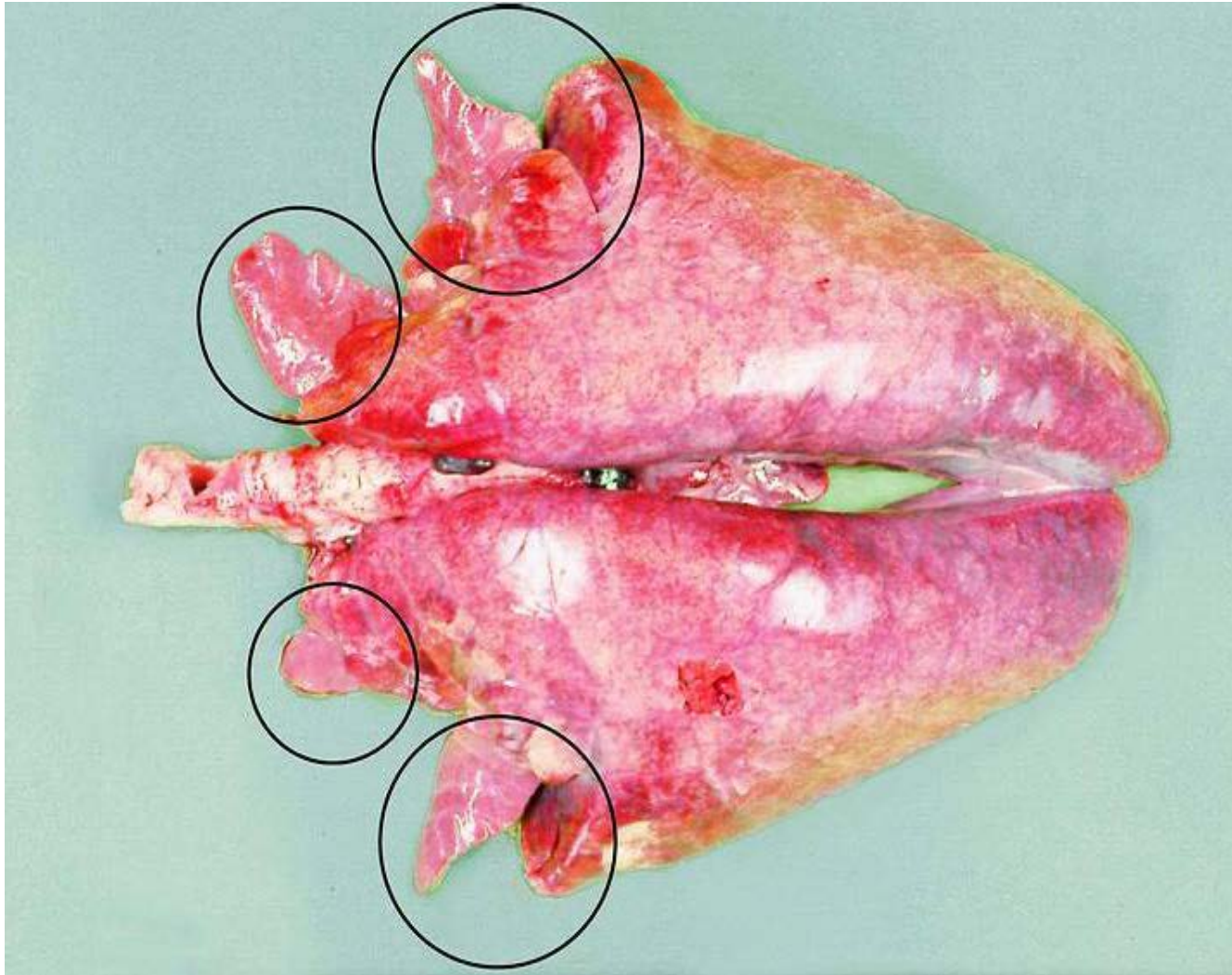

Afhænger dog meget af dosis/smittetryk

ONDARTET LUNGESYGE - DET RIGTIGE VACCINATIONSTIDSPUNKT?

ALMINDELIG LUNGESYGE - MYKOPLASMA

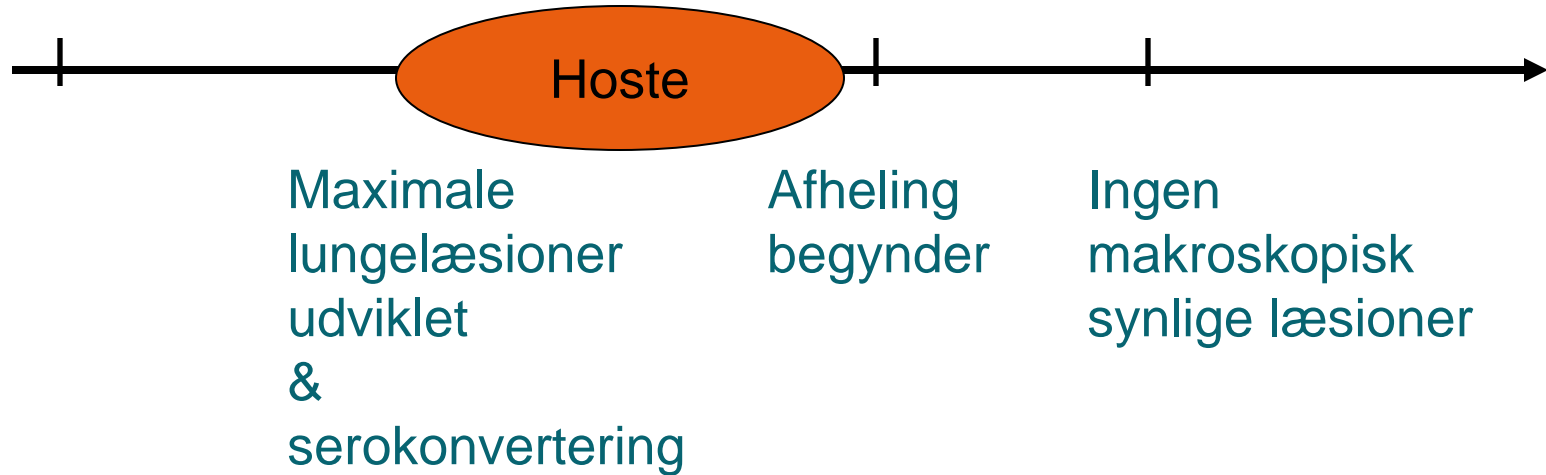
ALMINDELIG LUNGESYGE – UDVIKLING HOS DEN ENKELTE GRIS

Inokulering
Dag 0

4 uger

8 uger

10 uger

Afhænger dog meget af dosis/smittetryk

LAWSONIA

- Diarré
- Synlig tarmforandring

Langsomt voksende
gris

LAWSONIA

Den nemme metode

...og den lidt mindre nemme

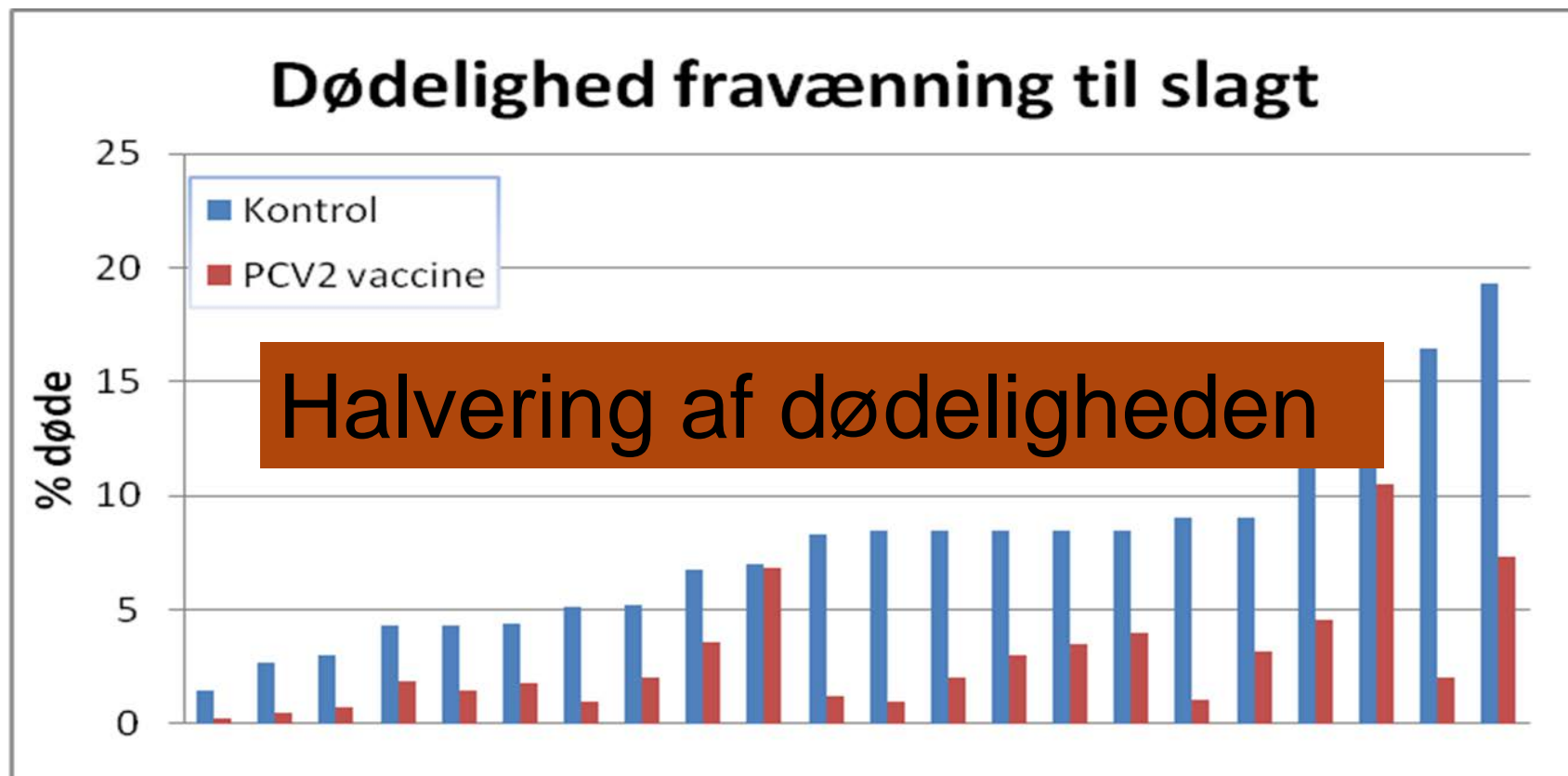
Tilsættes Thiosulfat Blue pulver, hvis man vil "følge" vaccinen

VIRUS

PCV2

- Skyldes Circovirus
- Søer:
 - Øget antal mumificerede fostre og svage grise
 - Omløbere
 - Symptomer afhænger af smittetidspunktet i drægtigheden
- Grise i vækst (ofte 5-14 uger)
 - "Trælse" grise
 - Dårligt immunforsvar

PCV2 VACCINER

PRRS

- Avlsdyr:
 - Reproduktionsproblemer
 - Dårlig ydelse i farestalden

- Grise i vækst
 - **Dårligt immunforsvar**

PRRS VACCINER

- Viræmi op til 62 dage efter PRRS vaccination
 - 8 ugers karantæne til polte ikke helt nok
- Type DK og type VAC
 - Kræver 2 stik, hvis der er 2 PRRS-typer
- Samtidig eller hver for sig
 - Vacciner poltene samtidig

INFLUENZA

- OBS: to typer
 - Husk vaccination af medarbejdere
- Søer:
 - Ligner PRRS
 - FEBER er problemet
- Grise i vækst

HVAD KOSTER DET?

HVAD KOSTER DET IKKE AT VACCINERE?

	Gris	Hold	Pris
PCV-2	Afhænger af andre infektioner		?
PRRS	Afhænger af andre infektioner	0,4 %-point højere dødelighed	0-10 kr./gris
Influenza	Tydeligt vægttab efter 3-6 dage	1-2 ugers holdvækst	7-14 ekstra foderdage/gris
Alm. Lungesygge	2,3-4,3 g/daglig tilvækst pr. 1 % afficeret lungevolumen	ca. 25 g/daglig tilvækst	6,5 kr./gris
Ondartet lungesygge	Sammenhæng med brysthindear er dårligt dokumenteret	Ca. 30 g/daglig tilvækst	
Lawsonia	Påvirkes at antal bakterier > 10 ⁵	ca. 50 g/daglig tilvækst	7-14 ekstra foderdage

KAN DET BETALE SIG AT VACCINERE?

- Dødelighed
 - Reduktion 1 %-point = 6 kroner/gris
- Foderforbrug
 - 0,08 FEs=10-20 DK kr.
- Tilvækst
 - Øgning 100 gram = 0-9 kroner/gris

Christiansen. Økonomisk konsekvensberegninger 2015. VSP notat nr 1519

DET VIRKER JO IKKE...

INGEN EFFEKT?

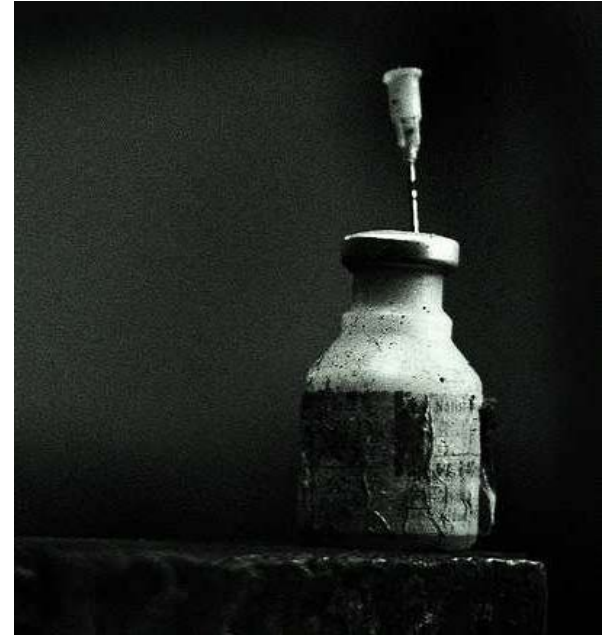
- HUSK kun at vaccinere raske dyr!
- Korrekt vaccine
- Korrekt tidspunkt

VACCINATIONSTIDSPUNKT OG EFFEKT

	Tidligste vaccinationsuge	Antal inj.	Virkningstid, uger)
AP	6	2	20
Myc 1	2/3 (1)	1	22-26
Myc 2	1	2	22-26
Glässer	5	2	14
Ødemsyge	4 eller 1/2	1	15
Lawsonia	3	1	17
Streptokokker	3/4	2	?
PCV2	2/3 (1/2)	1 (2)	14-23
PRRS	Alle eller 6-10 uger	1 eller 2	16-24
Influenza	8 eller 13 uger	2	16 eller 26

INGEN EFFEKT

- Opbevaring
 - Temperatur
 - Smid rester ud
 - Hygiejne
 - Holdbarhed
 - Tjek indlægssedlen

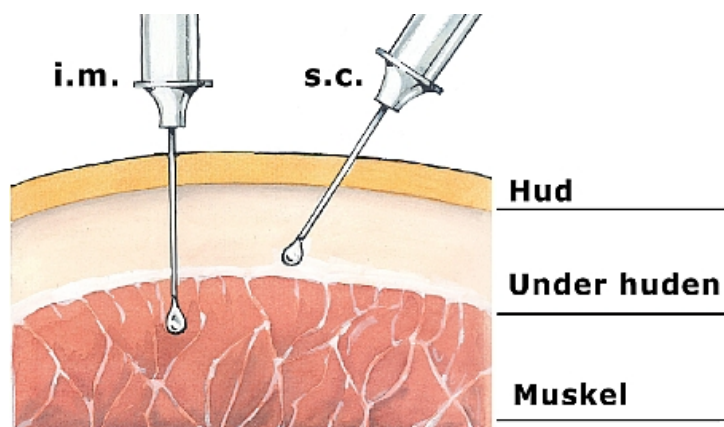
Et termometer er en billig investering

INGEN EFFEKT

- Håndtering
 - Korrekt vaccine
 - Omrystning
 - Dosis
 - Kanyle

KANYLER

- **G**od hygiejne
- **R**igtig størrelse
- **I**njektionsteknik
- **S**kift ofte

Ny penkanyle

Penkanyle anvendt 1 gang

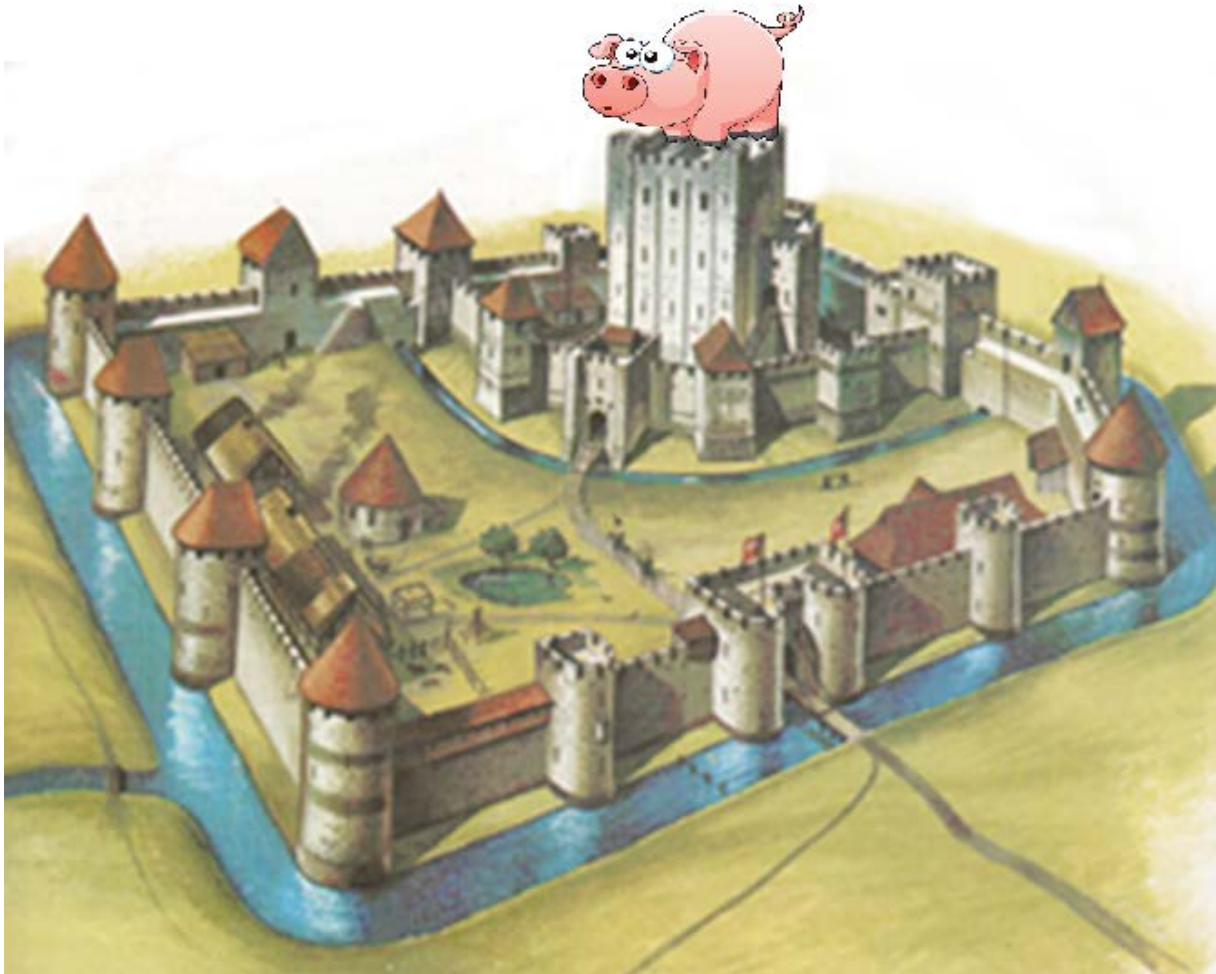

Penkanyle anvendt 3 gange

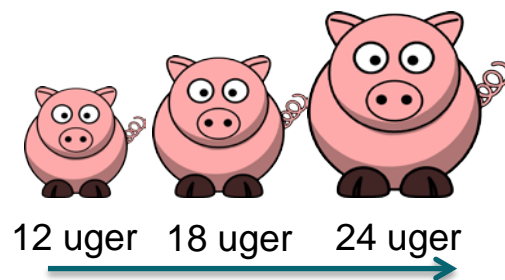
Penkanyle anvendt 5 gange

VACCINER ER KUN EN DEL AF FORSVARET

Alt ind/alt ud

**HUSK
SMITTEBESKYTTELSE**

TAKE HOME MESSAGE

- Vacciner er en del af forsvaret, men kan ikke stå alene
- Brug dyrlægens kompetencer
 - men husk at det er jer der ser på grisene hver dag
- Fokus på opbevaring og håndtering af vacciner